

Treasury Statuut

Vereniging voor Protestants Christelijk
Basisonderwijs in de gemeente Tytsjerksteradiel

Vastgesteld oktober 2016
Aangepast april 2017

1. INLEIDING

1.1 Verantwoording

1.2 Indeling Treasury Statuut

2. DOELSTELLING TREASURYFUNCTIE

2.1 Liquiditeit

2.2 Financieringskosten

2.3 Beleggingen

2.4 Betalingsverkeer

2.5 Rente-instrumenten

3. RICHTLIJNEN EN LIMieten

3.1 Algemene richtlijnen

3.2 Richtlijnen inzake beleggingen

3.3 Richtlijnen inzake leningen

3.4 Richtlijnen inzake financiële derivaten

3.5 Richtlijnen privaat vermogen

3.6 Treasuryinstrumenten

4. INTERNE ORGANISATIE TREASURYFUNCTIE

4.1 Plaats binnen de organisatie

4.2 Treasury commissie

4.3 Besluitvormingsstructuur

4.4 Uitvoering Beleid

4.5 Evaluatie Treasury Statuut

4.6 Controle accountant

5. TREASURYPLAN

6. VERANTWOORDING

BIJLAGE 1	Kredietwaardigheidsbeoordelingen
BIJLAGE 2	Administratieve organisatie en interne controle
BIJLAGE 3	Bevoegdheden
BIJLAGE 4	Informatievoorziening
BIJLAGE 5	Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016

1. INLEIDING

1.1. Verantwoording

Instellingen in het onderwijs zijn zelf verantwoordelijk voor hun financiën.

Scholen/schoolbesturen krijgen jaarlijks een bedrag waaruit alle kosten moeten worden gedekt en waarmee waarborgen voor 'bedrijfsvoering' op langere termijn geschapen moeten worden. Op basis van het voor een instelling geldende risicoprofiel ligt het voor de hand dat reserves worden opgebouwd. En afgezien van het feit of de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel haar beschikbare reserves uit overheidsmiddelen heeft verkregen en/of verkrijgt past het in de eigen verantwoordelijkheid van de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel om de beschikbare middelen risicomijdend te beleggen.

In de statuten van de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel is geen bepaling opgenomen met betrekking tot het voeren van beleid op dit onderdeel. Gezien het bovenstaande is het wenselijk de hierop betrekking hebbende afspraken en het te voeren beleid vast te leggen in een treasury statuut dat door de Raad van Toezicht moet worden vastgesteld.

In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn. Bij vaststelling van dit statuut door de RvT zal er vervolgens periodiek een treasuryplan opgesteld worden.

In het statuut worden afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en -risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd.

1.2 Indeling Treasury Statuut

Hoofdstuk 2 behandelt de doelstellingen van de treasuryfunctie. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 richtlijnen en limieten besproken. Hoofdstuk 4 gaat in op de interne organisatie en in hoofdstuk 5 worden de richtlijnen voor het treasuryplan weergegeven. Tenslotte wordt er in hoofdstuk 6 verder ingegaan op de verantwoording.

2. DOELSTELLING TREASURYFUNCTIE

De primaire doelstelling van de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel is het werkzaam zijn op het gebied van het primair onderwijs, een en ander vastgelegd in artikel 1 van de statuten van de stichting. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij de vereniging is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelstellingen en voorwaarden gesplitst:

- Liquiditeit op korte en lange termijn
- Lage financieringskosten
- Liquideerbare en risicomijdende beleggingen
- Kosteneffectief betalingsverkeer
- Inzet rente-instrumenten

2.1 Liquiditeit

De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zal ervan verzekerd moeten zijn te allen tijde aan haar verplichtingen te kunnen voldoen en zo nodig ook altijd middelen te kunnen aantrekken. Het aantrekken van middelen zal zowel op korte als op lange termijn verzekerd moeten zijn. Voor het plannen van de omvang en het tijdstip waarop middelen benodigd zijn, is een goede informatievoorziening vanuit de organisatie noodzakelijk. Het gaat dan met name om inzicht in de kasstromen die de bedrijfsprocessen met zich meebrengen. Hiervoor zal ten minste een meerjarige liquiditeitsbegroting worden opgesteld die een periode van vijf jaar beslaat.

De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zal een zodanige omvang aan liquide middelen c.q. kredietruimte aanhouden dat zij steeds aan haar korte termijn verplichtingen zal kunnen voldoen. Ter financiering van kortstondige liquiditeitsbehoefte (korter dan 1 jaar) zal er een totale kredietfaciliteit van tenminste 5 % van de jaaromzet aangehouden worden, voldoende voor 1 tot 2 maanden. Wordt hierbij gebruik gemaakt van korte termijn instrumenten (bijvoorbeeld kasgeldleningen) dan mogen deze het bedrag van de kredietfaciliteit niet te boven gaan.

In het geval van (tijdelijk) overtollige middelen kan dit aanleiding zijn om een deel van de beschikbare middelen liquide aan te houden en het resterende deel zodanig te beleggen dat dit zonder al te veel kosten snel liquide te maken is. De hoogte van dit bedrag en de termijn van uitzetting zijn afhankelijk van de te verwachten inkomsten en uitgaven op basis van het treasuryplan. In principe wordt een zo laag mogelijk saldo van direct beschikbare en dus liquide middelen nagestreefd. Wanneer het saldo structureel te hoog dreigt te worden dient onderzocht te worden hoe dit optimaal kan worden benut.

Eventuele beleggingen zullen voldoen aan de criteria van de **Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016** en worden in eerste instantie gedaan op basis van een openbare kredietwaardigheidsbeoordeling van ten minste twee van de volgende bureaus Standard & Poors, Fitch en Moody's. Voor de betekenis wordt verwezen naar bijlage 1.

De lange liquiditeit en de mogelijkheid tot het aantrekken van lange financiering zijn (in grote mate) afhankelijk van garantiestellingen door de rijks- en gemeentelijke overheid. Dit hangt

samen met de bekostigingsregels van het primair onderwijs en heeft nagenoeg uitsluitend betrekking op de huisvesting. Alleen voor boventalligheid in de omvang van de huisvesting zal de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zelf middelen moeten aantrekken, waarvoor garantiestellingen waarschijnlijk niet te verkrijgen zijn.

Derhalve zal de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel daarvoor afhankelijk zijn van de ontwikkelingen op de (onderhandse) kapitaalmarkt. De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zal zich dan op de hoogte moeten houden van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Met name bij grote veranderingen in de planning en organisatie met investeringen als gevolg speelt financieringsruimte een rol. Een beoordeling mede op basis van middellange en lange termijnprognoses is dan noodzakelijk.

2.2 Financieringskosten

De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel wil binnen aanvaardbare risico's financiering aantrekken tegen zo laag mogelijke financieringskosten. Hiertoe zal de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel per geval onderzoeken of garantiestelling door rijks- of gemeentelijke overheid mogelijk is. Daarnaast zal de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel vaste afspraken maken met de huisbankier over een (eventueel) overeen te komen kredietlimiet.

2.3 Beleggingen

Met inachtneming van het onder 2.1 gestelde zullen overtollige middelen altijd worden belegd, met als uitgangspunt de regeling zoals vermeld in bijlage 5. Gaan de beleggingen het bedrag van €800.000,- te boven dan zal gestreefd worden naar een nader uit te werken termijn(verval)kalender. Uit de beleggingen mogen nooit nieuwe risico's ontstaan. Gezien het feit dat de kredietwaardigheid van tegenpartijen onderhevig kan zijn aan veranderingen, zal de lijst met gegoede debiteuren periodiek herzien worden in het treasuryplan. Er zal gewerkt worden met partijen met een openbare kredietwaardigheidsbeoordeling zoals gesteld in 2.1.

2.4 Betalingsverkeer

Gezien de omvang van het betalingsverkeer is het van belang dat de financiële logistiek optimaal is ingericht. De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zal haar betalingsverkeer zo inrichten dat het kosteneffectief kan worden beheerd. De bankrelaties van de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel zullen minimaal eens in de 5 jaar, afhankelijk van de met de bank(en) gemaakte afspraken, worden geëvalueerd. Tevens is er een mandateringsregeling en procuratie regeling.

2.5 Rente-instrumenten

De instrumenten zijn onderverdeeld in geldmarkt- en kapitaalmarktinstrumenten. Onder geldmarktinstrumenten worden producten met een looptijd korter dan één jaar bedoeld, bij kapitaalmarktinstrumenten langer dan één jaar. De instrumenten staan beschreven in bijlage 2.

Het gebruik van rente-instrumenten is toegestaan na een besluit van het College van Bestuur middels het treasuryplan of de onder 3.3 bedoelde uitzonderingsrapportage.

Het ongedekt handelen in rente-instrumenten is uitgesloten evenals het creëren van 'open' posities.

3. RICHTLIJNEN EN LIMieten

3.1 Algemene richtlijnen

Het betreft hier richtlijnen voor het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en voor overige middelen, voor zover deze in de administratie niet zijn afgescheiden van de publieke middelen en voor zover het bestuur hiervoor geen aparte richtlijnen heeft vastgesteld. De wettelijke kaders hiervoor zijn vastgelegd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938. De regeling houdt in dat:

- Leningen of beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht en die:
 - gevestigd zijn in een lidstaat (Een lidstaat is staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte);
 - minstens een single A-rating hebben, afgegeven door ten minste twee van de drie ratingsbureaus Standard & Poors, Moody's en Fitch.
- Beleggingen en leningen met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
- De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel is een niet-professionele belegger.
- De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel verzoekt de financiële instelling zich te laten aanmerken als niet-professionele belegger bij het aantrekken van leningen en het beleggen van tijdelijk overtollige middelen

3.2 Richtlijnen inzake beleggingen

- Middelen die tijdelijk overtollig zijn kunnen in een belegging worden uitgezet.
- De periode van het beleggen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
- De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming te allen tijde gegarandeerd.
- Er wordt niet belegd in:
 - a. achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's;
 - b. aandelen of vergelijkbare producten
 - Beleggingen moeten vooraf door het college van bestuur ter kennisname aan de Raad van Toezicht worden gestuurd.

3.3 Richtlijnen inzake leningen

- De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel geeft geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel en binnen het doel van De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel past.
- Bij het aangaan van leningen gaat De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel geen extra risico's aan die het voortbestaan van De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel of het geven van onderwijs kunnen bedreigen.

- De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel leent alleen bij financiële instellingen die voldoen aan de eisen zoals opgenomen in artikel 4 eerste lid van de ‘Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016’.
- Leningen moeten vooraf door het college van bestuur ter kennisname aan de De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel worden gestuurd

3.4. Richtlijnen inzake financiële derivaten

De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel maakt geen gebruik van derivaten tenzij via een bestuursbesluit dit wordt besloten en de interne organisatie hierop wordt aangepast conform de richtlijnen vanuit de regeling belenen en beleggen.

3.5 Richtlijnen privaat vermogen

Met betrekking tot de private middelen zijn de hiervoor opgenomen richtlijnen eveneens van toepassing, maar in voorkomende gevallen mag hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Het is echter niet toegestaan dat met private middelen dermate grote risico's worden aangegaan, dat deze een negatief effect kunnen hebben op de publieke middelen. De private middelen zijn vastgelegd in de jaarrekening en de administratie van de De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel en hebben betrekking op de niet door OCW gefinancierde activiteiten.

3.6 Treasuryinstrumenten

Bij het voeren van treasurybeleid zijn de volgende instrumenten toegestaan:

- Rekening-courant
- Kasgeldleningen
- Spaarrekeningen
- Deposito's
- Schatkistbankieren
- Vaste geldleningen, al dan niet bezwaard met een hypotheek
- Onderhandse geldleningen

Als het College van Bestuur instrumenten wil inzetten die niet zijn aangegeven in het treasurystatuut, vraagt hij hiervoor de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht.

4. INTERNE ORGANISATIE TREASURY FUNCTIE

Zaken op het gebied van administratieve organisatie en interne controle op het gebied van treasury zullen worden opgenomen als een aparte paragraaf in het AO-handboek de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel (zie ook bijlage 2). Hierin gaat het met name over de uitvoering en delegatie van de treasurytaken. In dit hoofdstuk van het treasury statuut wordt een bondige AO-beschrijving gegeven van de treasuryfunctie binnen de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel.

4.1 Plaats binnen de organisatie

- Het treasurystatuut wordt vastgesteld door de Raad van Toezicht.
- De treasurycommissie adviseert het College van Bestuur in deze.
- De uitvoering van de treasuryfunctie wordt opgedragen aan het College van Bestuur.
- Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor de totale uitvoering van het treasurybeleid.

4.2 Treasurycommissie

College van Bestuur laat zich in treasury aangelegenheden bijstaan door een treasury commissie. Deze commissie wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De samenstelling van de treasury commissie is als volgt: een lid van het College van Bestuur en 2 leden van de Raad van Toezicht. De treasury commissie vergadert minimaal 2 keer per jaar. Tijdens de vergadering worden in ieder geval de (eventuele) wijzigingen in de meerjarenontwikkeling en de marktomstandigheden besproken. Voor het begin van het nieuwe jaar worden de data vastgesteld waarop de treasury commissie vergadert.

4.3 Besluitvorming

- beleid
Voorstellen tot beleidswijzigingen zullen worden gedaan door het College van Bestuur en worden vervolgens vastgesteld door RvT.
- treasuryplan
Het treasuryplan (waaronder een meerjaren liquiditeitsbegroting) maakt onderdeel uit van de begrotingsstukken en is daarbij onderdeel van beoordeling. Het College van Bestuur handelt volgens de afspraken in het plan.
- uitzonderingen
Indien er wijzigingen in de rentestructuur ontstaan, zodanig dat als gevolg hiervan andere beslissingen genomen moeten worden dan in het treasuryplan zijn opgenomen of indien het College van Bestuur instrumenten in wil zetten die niet zijn aangegeven in het treasuryplan maakt het College van Bestuur een uitzonderingsrapportage. Na verkregen instemming van de RvT mag actie worden ondernomen.

4.4 Uitvoering beleid

Het treasurybeleid zal worden uitgevoerd door het College van Bestuur. Voor het aangaan van kredietovereenkomsten (bijvoorbeeld rekening courant krediet, kasgeldleningen, onderhandse en andere meerjarige leningen) worden minstens 2 offertes aangevraagd. Het besluit tot het aangaan van de betreffende overeenkomst van geldlening wordt genomen door het College van Bestuur.

4.5 Evaluatie Treasury Statuut

Het statuut wordt uiterlijk na 3 jaar, voor het eerst uiterlijk in 2019, geëvalueerd en eventueel aangepast. Die evaluatie (en het besluit tot eventuele aanpassingen) vindt plaats in een vergadering van het College van Bestuur en wordt met de Raad van Toezicht door middel van het bestuursverslag gecommuniceerd.

4.6 Controle accountant

De externe accountant zal in de reguliere controle van de boekhouding op jaarultimo een rapportage opnemen over de financiële positie van de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel inclusief de aangegane off-balance instrumenten en mogelijk open posities. Impliciet betekent dit dat de accountant controleert in hoeverre het treasury statuut wordt nageleefd.

5. TREASURYPLAN

Het treasuryplan maakt onderdeel uit van de begroting. Jaarlijks voor 1 januari maakt het College van Bestuur een treasuryplan, waarin de volgende zaken zijn opgenomen:

- Liquiditeitenplanning (korte en middenlange termijn)
De liquiditeitenplanning voor de eerstvolgende 12 maanden is grotendeels gebaseerd op historische patronen, aangevuld met exacte gegevens voor zover voorhanden. De planning op middellange termijn (2 jaar) is tevens een weergave van de verwachtingen ten aanzien van investeringen.
- Renterisico (indien en voor zover van toepassing)
De leenmomenten, de renteaanpassingen en de samenstelling van de huidige leningenportefeuille worden weergegeven, doorgerekend met enkele rentescenario's.
- Beschikbaarheid (korte en langere termijn)
Op basis van de korte termijn planning kan worden aangegeven hoeveel kasgeld minimaal en maximaal noodzakelijk is. Tevens wordt aangegeven bij welke banken kasgeldfaciliteiten beschikbaar zijn voor de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel.
- Geld- en kapitaalmarktpartijen
Hier wordt aangegeven (inclusief hoofdsommen en looptijden) waar de Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel haar overtollige middelen mag beleggen.

Uit het treasuryplan volgt een voorstel met geplande acties. Per treasurytaak zal vooraf aangegeven moeten worden welke acties ondernomen zullen worden en bij welke renteniveaus de geanalyseerde risico's ingedekt worden en van welke instrumenten gebruik gemaakt mag worden.

Financiële instrumenten waarvoor geen expliciete toestemming is verkregen via het treasuryplan of een uitzonderingsrapportage zijn uitgesloten.

6. VERANTWOORDING

De Vereniging PCBO Tytsjerksteradiel doet ieder jaar in het bestuursverslag ten aanzien van de publieke middelen verslag van haar beleid ten aanzien van de beleggingen en leningen, de uitvoering van het beleid in de praktijk, de uitstaande beleggingen en leningen en de aangetrokken en afgesloten leningen. Hierbij wordt:

- a) een vergelijking gemaakt met de gegevens van het voorgaande jaar;
- b) van elke belegging jaarlijks gemeld op welk moment de belegging vrij valt;
- c) een rapportage over het treasurystatuut opgenomen, waarin tenminste verslag gedaan over:
 1. het beleid en de uitvoering ten aanzien van beleggen en lenen;
 2. de soorten en omvang van de beleggingen en leningen;
 3. de looptijden van de beleggingen en leningen.

BIJLAGE 1 KREDIETWAARDIGHEIDBEOORDELING

LANGE TERMIJN RATINGS	Standard & Poors	Moody's	Fitch
Extreem sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen.	AAA	Aaa	AAA
Zeer sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veiligheidsmarges echter minder hoog dan bij AAA.	AA	Aa	AA
Sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Echter gevoeliger voor veranderende omstandigheden.	A	A	A
Adequate capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veranderende omstandigheden kunnen de capaciteit verzwakken. Lager dan BBB beleggen wordt als speculatief gezien.	BBB	Baa	BBB
KORTE TERMIJN RATINGS			
Extreem sterke respectievelijk sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen.	A-1 (+)	P-1	F1 (+)
Voldoende capaciteit om aan verplichtingen te voldoen. Echter gevoeliger voor veranderende omstandigheden.	A-2	P-3	F2
Adequate capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veranderende omstandigheden kunnen de capaciteit verzwakken. Lager dan BBB beleggen wordt als speculatief gezien.	A-3	P-3	F3
Tegenpartij is kwetsbaar Beleggen is speculatief.	B	Geen rating	B

BIJLAGE 2 ADMINISTRatieve ORGANISATIE EN INTERNE CONTROLE

1.1. *Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle*

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle.

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd.
2. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
 - b. de uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
3. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties.

1.2 *Verantwoordelijkheden*

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de organisatie staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
RVT	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten;• Het vaststellen van de treasuryparagraaf in begroting en jaarrekening;• Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan;• Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
CvB	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (bestuurlijke en formele verantwoordelijkheid);• Het opzetten van de administratieve richtlijnen op het gebied van treasury;• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen;• Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan de RVT;• Het initiëren van activiteiten op het gebied van treasury.
CvB	• Het uitvoeren van de treasuryactiviteiten met betrekking tot het risicobeheer, financiering uitzetting en relatiebeheer;• Het opstellen van een liquiditeitenplanning;• Het afsluiten van financiële contracten conform voornoemde activiteiten;• Het zorgdragen voor juiste (financiële) verantwoording van de uitvoering van de treasuryactiviteiten;• Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen;• Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied;• Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer in de vorm van daggeldleningen en deposito's;• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen en het beheren van de geldstromen;• Het afhandelen van het girale betalingsverkeer;• Toezicht houden en controles uitvoeren (d.m.v. paraferen) op het contante betalingsverkeer• Teken van betalings- en invorderingsopdrachten alsmede van elektronisch betalingsverkeer.
OBM	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven en betalingen in de financiële administratie.

Auditcommissie De externe accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

BIJLAGE 3 BEVOEGDHEDEN

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

Activiteit	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
1. Benoeming Treasury Commissie	RvT	
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
2. Het uitzetten van geld conform het treasurystatuut(plan)	CvB	
3. Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld	CvB	
4. Betalingsopdrachten voorbereiden	Administratiekantoor	
5. Betalingsopdrachten versturen	Administratiekantoor	
Bankrelatiebeheer		
6. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	CvB	
7. Bankcondities en tarieven afspreken	CvB	
Risicobeheer		
8. Het afsluiten van transacties	CvB	
Financiering en uitzetting		
9. Het afsluiten van kredietfaciliteiten	CvB	
10. Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen en	CvB	
11. Het uitzetten van gelden via (staats)obligaties zoals vastgelegd in de treasuryparagraaf	CvB	x
12. Het beleggen in garantieproducten	Nvt	

BIJLAGE 4 INFORMATIEVOORZIENING

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie verstrekker	Informatie ontvanger
1. Meerjaren liquiditeitenplanning en/of treasury-jaarplan	Jaarlijks	CvB	RvT
2. Liquiditeitenplanning jaar T per kwartaal	Maandelijks	CvB	RvT
3. Beleidsplannen treasury in treasuryparagraaf van begroting	Jaarlijks	CvB	RvT
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in treasuryparagraaf van jaarrekening	Jaarlijks	CvB	RvT
5. Voortgang onderdelen treasuryparagraaf via Maraps	3x per jaar	CvB	RvT
6. Verantwoording n.a.v. treasuryparagraaf via jaarverslag	Jaarlijks	CvB	RvT
7. Lenings- /uitzettings-/garantiebesluiten	binnen 14 dagen na besluit	CvB	RvT
8. Liquiditeitsoverzicht	Vergader - ferquentie RvT	CvB	RvT
9. Opgenomen overzicht leningen	Vergader - ferquentie RvT	CvB	RvT

BIJLAGE 5 REGELING BELEGGEN, LENEN en DERIVATEN OCW 2016

Geldend van 01-07-2016 t/m heden

3 Besluit:

§ 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

achtergestelde spaarrekeningen of deposito's: spaarrekeningen of deposito's die in geval van faillissement de terugbetaling pas plaatsvindt nadat de andere schuldeisers hun geld hebben ontvangen;

beleggingen: uitzettingen van middelen die tijdelijk niet benodigd zijn om aan lopende financiële verplichtingen te voldoen, met uitzondering van financiële derivaten;

externe toezichthouder: de Inspectie van het Onderwijs;

financiële derivaten: financiële contracten waarvan de waarde is afgeleid van de waarde van de onderliggende lening;

financiële onderneming: een onderneming die in een lidstaat het bedrijf van bank mag uitoefenen, beleggingsdiensten mag verlenen, beleggingsinstellingen mag beheren, rechten van deelneming in een beleggingsmaatschappij mag aanbieden, of het bedrijf van verzekeraar mag uitoefenen;

instellingen: door de minister bekostigde onderwijsaanbieder als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, met uitzondering van de onderwijsaanbieders, bedoeld in titel II, afdeling II, van die wet, artikel 1.1.1, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 1.8 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en niet aangewezen op grond van artikel 45, eerste of derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001;

interne toezichthouder: toezicht als bedoeld in de artikelen 17b en 17c van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 24e en 24e1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, de artikelen 28h en 28i van de Wet op de expertisecentra, de artikelen 9.1.4. en 9.1.8 van de Wet educatie en beroepsonderwijs en de artikelen 9.8, 9.9 en 10.3d van de Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

jaarverslaggeving: het geheel van verslagleggingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392 van Titel 9, Boek 2, van het Burgerlijk wetboek, zoals dit in de onderwijssector van toepassing is verklaard op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;

kasstroomprognose: liquiditeitsplanning voor de korte termijn en de financieringsplanning voor de lange termijn;

lidstaat: staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte;

margin call: het storten van een zekerheid om een uitstaande positie af te dekken;

minister: Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor zover het onderwijs en onderzoek betreft op het gebied van de landbouw en de natuurlijke omgeving de Minister van Economische Zaken;

niet-publieke middelen: alle financiële middelen waarover de instelling beschikt die niet afkomstig zijn uit 's Rijks kas en niet vallen onder de definitie van publieke middelen;

payer swap: renteswap waarbij de betaler een vaste rente betaalt en een variabele rente ontvangt;

publieke middelen: middelen verkregen ten laste van de rijksbegroting of anderszins uit hoofde van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen verkregen middelen, alsmede de opbrengsten daarvan, waarover een instelling de beschikking heeft gekregen om de wettelijke taak te verrichten;

rating: taxatie van de kredietwaardigheid van een financiële onderneming of een land;

rentecap: financieel derivaat waarbij een leningnemer tegen betaling van een geldsom gedurende een overeengekomen periode de garantie van een maximaal te betalen rentetarief verkrijgt;

renteswap: financieel derivaat om renterisico's te beheersen of af te dekken;

solvabiliteitsratio: het in een lidstaat voorgeschreven minimumniveau aansprakelijk vermogen van een financiële onderneming tegenover aangehouden naar risicograad gewogen activa;

waardepapieren: documenten met een geldwaarde, zoals een bewijs van een aandeel of obligatie of een derivaat.

§ 2. Algemene uitgangspunten

Artikel 2. Algemeen uitgangspunt

Het financiële beleid en het beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen, en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit.

Artikel 3. Interne organisatie

1. De instelling die geld belegt of leent, al dan niet in combinatie met financiële derivaten, heeft in een treasurywet in ieder geval de volgende zaken geregeld:
 - a. de hoofdlijnen van de op het beleggen en lenen betrekking hebbende administratieve organisatie en het interne toezicht, waaronder in ieder geval de verdeling van taken en bevoegdheden,
 - b. de voor de instelling toegestane beleggings- en leningsvormen,
 - c. de bijbehorende informatievoorziening minimaal bestaande uit een kasstroomprognose over 5 jaar en de verantwoordingsinformatie, en
 - d. de wijze waarop onderscheid wordt gemaakt tussen publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds.
Indien een instelling in het hoger onderwijs zich wil laten aanmerken als professionele belegger, dient dit ook in het treasurywet te zijn vastgelegd.
2. Daarnaast heeft de instelling die financiële derivaten gebruikt haar interne organisatie op adequate wijze ingericht. In elk geval is geregeld:
 - a. de wijze waarop en de mate waarin het gebruik van financiële derivaten bijdraagt aan het beperken van renterisico's bij het financiële beleid en beheer,
 - b. de interne organisatiestructuur is op orde inzake aanschaf en gebruik van financiële derivaten, waaronder in elk geval regels zijn opgesteld inzake bevoegdheden en mandatering, interne controle, interne verantwoording, rol en betrokkenheid van de externe accountant, en rol en betrokkenheid van de interne toezichthouder,
 - c. voldoende interne professionaliteit inzake financiële derivaten is gewaarborgd, ook bij de interne toezichthouder,
 - d. de beheersingsstructuur rond de risico's van financiële derivaten, is onder meer gericht op de marktwaarde, de omvang en de samenstelling van de derivatenportefeuille en de monitoring van de marktwaarde en de (eventuele) liquiditeitsbuffer in relatie tot het liquiditeitsrisico.

3. De interne toezichthouder toetst of het tweede lid onderdeel uitmaakt van de eisen die het bestuur aan de interne organisatie van de instelling stelt.

Artikel 4. Financiële onderneming

1. Derivaten, leningen of beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, en die:
 - a. gevestigd zijn in een lidstaat;
 - b. minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.
2. Beleggingen, leningen en derivaten met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.

Artikel 5. Professioneel en niet- professionele belegger

1. De instelling die geld belegt, of leent, al dan niet in combinatie met financiële derivaten verzoekt de financiële onderneming zich te laten aanmerken als niet-professionele belegger.
2. Een instelling in het hoger beroepsonderwijs of een instelling voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek kan, op basis van zijn kennis met betrekking tot het aangaan van beleggingen, leningen en derivaten, bij de bank verzoeken zich te laten aanmerken als professionele belegger, indien de instelling aan de volgende drie voorwaarden heeft voldaan. De instelling heeft:
 - a. een balanstotaal van tenminste € 20 miljoen op jaarbasis;
 - b. een netto-omzet van tenminste € 40 miljoen op jaarbasis; en
 - c. een eigen vermogen van tenminste € 2 miljoen.
3. Indien een instelling in het hoger beroepsonderwijs of een universiteit zich als professionele belegger wil laten aanmerken, stemt de instelling deze keuze af met de interne toezichthouder en wordt dit in het treasury statuut opgenomen. Tevens wordt deze keuze aan de externe toezichthouder gemeld.
4. Een instelling die als niet-professionele belegger is aangemerkt, sluit bij het afsluiten van een financieel derivaat met de financiële onderneming een raamovereenkomst als opgenomen in bijlage I af.
5. Een instelling die als niet-professionele belegger is aangemerkt, is bij het aangaan van derivatenovereenkomsten gebonden aan de modelovereenkomst die is opgenomen in bijlage II.

§ 3. Specifieke regels

Artikel 6. Beleggingen

1. Middelen van instellingen die tijdelijk overtollig zijn kunnen in een belegging worden uitgezet.
2. De periode van het beleggen door instellingen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
3. De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming, bedoeld in artikel 4, te allen tijde gegarandeerd.
4. Instellingen mogen beleggen in staatsobligaties van lidstaten, mits deze lidstaten aan de ratingeisen, genoemd in artikel 4, eerste lid, voldoen.
5. Instellingen beleggen niet in:
 - a. achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's;

- b. aandelen of vergelijkbare producten, tenzij deze van toepassing zijn voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling.
- 6. Beleggingen worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder gestuurd.

Artikel 7. Leningen

- 1. Een instelling kan middels leningen additionele financiële middelen aantrekken.
- 2. Instellingen geven geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling en binnen het doel van de organisatie past.
- 3. Bij het aangaan van leningen gaat de instelling geen extra risico's aan die het voortbestaan van de instelling of het geven van onderwijs kunnen bedreigen.
- 4. Instellingen lenen alleen bij financiële ondernemingen als bedoeld in artikel 4.
- 5. Leningen worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder gestuurd.

Artikel 8. Financiële derivaten

- 1. Een instelling maakt alleen gebruik van financiële derivaten voor het beperken van opwaartse renterisico's bij leningen.
- 2. Een instelling hanteert uitsluitend rentecaps of payer swaps.
- 3. Derivaten worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder voorgelegd.
- 4. Een instelling die een financieel derivaat afsluiten, neemt in ieder geval de volgende contractuele voorwaarden in acht:
 - a. er worden geen clausules opgenomen die op enigerlei wijze de uitvoering van het toezicht op de instelling belemmeren;
 - b. er worden geen additionele eenzijdige opzeggingsmogelijkheden of andere beperkende voorwaarden vanuit de financiële onderneming opgenomen;
 - c. er worden geen derivaten met margin calls afgesloten.

Artikel 9. Geen ineffectieve positie derivaten

- 1. Een derivaat wordt pas aangetrokken vanaf het moment dat de lening is afgesloten.
- 2. De nominale waarde van het derivaat is niet groter dan de onderliggende lening.
- 3. De looptijd van het derivaat is niet langer dan de onderliggende lening, met een maximum van 30 jaar.
- 4. Indien de looptijd van het derivaat langer is dan 15 jaar, wordt dit gemotiveerd in het treasurystatuut.
- 5. Bij het ontstaan van een niet-effectieve positie neemt de instelling direct contact op met zowel de interne als de externe toezichthouder.

§ 4. Verantwoording en toezicht

Artikel 10. Externe verantwoording

De instelling doet ieder jaar in de jaarverslaglegging ten aanzien van de publieke middelen verslag van haar beleid ten aanzien van de beleggingen en leningen, de uitvoering van het beleid in de praktijk, de uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten. Hierbij wordt:

- a. een vergelijking gemaakt met de gegevens van het voorgaande jaar;

- b. van elke belegging jaarlijks gemeld op welk moment de belegging vrij valt;
- c. verantwoording afgelegd over het gebruik van derivaten, conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- d. een rapportage over het treasury statuut opgenomen, waarin tenminste verslag gedaan over:
 - 1° het beleid en de uitvoering ten aanzien van beleggen, lenen en derivaten;
 - 2° de soorten en omvang van de beleggingen, leningen en derivaten;
 - 3° de looptijden van de beleggingen, leningen en derivaten.

Artikel 11. Toezicht

1. De externe toezichthouder kan toetsen de instelling voldoet aan de eisen met betrekking tot de interne organisatie van de instelling, zoals bedoeld in artikel 3 van deze regeling.
2. De externe toezichthouder beoordeelt minimaal eenmaal per jaar, mede op basis van in ieder geval de informatie van de accountant, of een instelling zich in voldoende mate houdt aan de regelgeving inzake derivatentransacties en neemt ter zake gepaste actie bij tekortkomingen of risico's.